

Babamın Yalanları

Rıza
Akın

Türk
Edebiyatı
—
Öykü

Babamın Yalanları

BABAMIN YALANLARI

Yazan: Rıza Akın

Editör: Sevim Erdođan

Yayın hakları: © Dođan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Aralık 2021 / ISBN 978-625-8036-57-2

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Gökçen Yanlı Atmaca

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.

B.O.S.B. Mermerciler Sanayi Site 10. Cad. No: 15

Beylikdüzü-İstanbul

Tel: (0212) 422 79 29

Sertifika no: 20699

Dođan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Babamın Yalanları

Rıza Akın

İçindekiler

Babamın Yalanları	11
Bir Adam Astılar Ben de Gördüm	29
Destancı Mühimdir	35
Ben Sizin İhtilaliniziinn!.....	39
Neredesin Deniiz?	61
Kan ve Simit.....	81
Dedemin Madalyası	105
Benim Şanlı Ergenliğim	139
Benim Sinemalarım	157
Vurguncular	163

“Aileme, beni yüreklendiren dostlara ve
eşitim Miho Shimotashiro’ya.”

Babamın Yalanları

Kaç gündür at üstünde Seyf-i Zülyezen.

Ulu dağa ulaşacak, dağın karanlık yüzünde yaşayan canavarı öldürüp kellesini padişaha getirecek.

İki kış önce çıkmıştı yola...

Komşu çocukları, akrabalar, dedeler, neneler boy sırasına göre salona dağılmış babamı dinliyoruz. Seyf-i Zülyezen ne belalar atlattı geçen kış. Canavardan daha canavarlarla karşılaştı. Şükür ki kılıcı ve atı, hepsinden de önemlisi Hazreti Hızır hep onun yanındaydı. Kitaptan okumadığı zaman sözlerinin arasına bunları serpiştirirdi babam. Dedemin bastonundan yaptığı kılıcı öpüp başına koyduktan sonra da tekrar kitaba dönerdi. Arada bir bakarak anlatmayı sürdürürdü.

Ergen olunca Seyf-i Zülyezen'in bunca zahmeti sadece memleketi kurtarmak için yapmadığını anladım tabii. Üç kıtada, yedi düvelde daha güzeli olmayan bir kızı vardı padişahın. Canavarın kellesini getirince artık yedi gün mü olur, kırk gün mü olur düğünle, şenlikle evlenecek bu güzel kızla. Ergen aklımla bunu düşününce de, dedim ki kendime... Neyse...

Ama olsun babamı dinlerken heyecanım doruktaydı. Bir ben mi? Hepimiz ağzımız açık dinliyorduk. Adana'da o vakitler yağmur hiç durmazdı sanki. On beş, yirmi gün hiç soluklanmadan yağırdı. Soğuk olmasa da yağmurdan çıkılmazdı dışarı. İşe, okula gidenler sıırıslıklam dönerdi. Akşamlarımızın heyecanla bekleneni bu anlardı. Radyo yok,

televizyon zaten yok. Bir tek kolundan kurulan pikap ve bu pikapta çalınabilen on, on beş plak var evde. O da bu yoksul eve nasıl gelmiş hiç bilmiyorum. Bilmeyişime ara ara üzülürüm şimdilerde.

Neyse, babam yine salonun ucunda ayakta. Anlatıyor ama arada bir hikâyedeki adamların sesini, duruşunu da gösteriyor. Bu, biz çocukların en çok hoşlandığı anlar. Babam at biner gibi ya da attan iner gibi veya yere oturarak dinlenir gibi yaptığında gözlerimiz fal taşı gibi açılıyor.

Yine öyle at üstündeymiş gibi durur bir halde anlatmaya devam ediyor babam: “Durup bir yudum su bile içmemiş genç adam kaç gündür. Çünkü zaman kıymetli. Daha çok yol var. Gitmek istiyor. Ama Doru atın gidecek hali kalmayınca ona üzülüp ‘Peki, Doru kırsırağım, duralım’ deyip inmiş attan.”

Babam da at üstünde duruyormuş gibi açık duran bacaklarını birleştirip atlıyor gibi yaptı atından. Sonra da derin bir nefes alıp kendini yere bıraktı. Derin nefesler alıp veriyor. Biraz soluklandı ve öylece tavana, duvarlara bakarak devam etti: “Ya Baba Düzgün, yardım et dedi Self-i Zülyezen.”

Anneannem genellikle bu tür dualara ilk yetişendi ve yine öyle oldu, “Alaalaah!.. Darda olanların elinden dut ya Hızır” diye yetişti babama.

Bir iç çekip devam etti babam:.

“Yularını, eyerini çözdü, saldı Doru atını Seyf-i Zülyezen. Doru kaç gündür aç susuzdu. Baktı öylece genç adama, gözleri süzüldü. Eğdi başını, dereden bir yudum su içti. Suyu içince başını kaldırıp karşı dağın doruklarına baktı. Atını gözleyen adam anladı Doru’nun sürmeli gözlerindeki manayı. Derin bir iç çekti. Yanına çöktüğü taşla yasladı sırtını. O da baktı karşı dağın doruklarına. Dağın zirvesi artık uzak değildi. Olacakları düşünerek kapadı gözlerini. Öyle yorgundu ki... Tam uykuya dalacakken başı kayar gibi oldu dayadığı kayadan. Zor toparladı kendini ama öyle yorgundu ki gözleri-

ni açamadı. Başını taşa göre yerleştirmeye çalışırken anasının kokusunu aldı sanki. İyice sokuldu. Yumuşacıktı anasının omzu. Mutlu oldu. Ana eli önce yüzüne dokundu, sonra saçlarını okşadı Seyf-i Zülyezen'in. Ananın okşayan eli, iyice yerleştirdi oğlunun başını omzuna. Rahat etsin diye elini belinin altından dolayıp kendine yaklaştırdı oğlunu. Oğul ısındı, yerleşti, yüzü bulutsuz akşamda dolunay gibi aydınladı.

Zaten yakışıklılığı, güzelliği dillere destandı Seyf-i Zülyezen'in. Uzun boyu, omzuna düşen kara saçları, geniş omuzları... Hele hele mertliği, yiğitliği. Hele de adaleti... Parmak ısırtırdı cihana. 'Keşke baban da görseydi seni' derdi anacığı her daim. Ama göremedi. 'Babama benzer miydim anam?' diye sorardı cevabını bildiği halde. Anası da hep 'Rabbim seni verirken onu bu sebepten mi aldı acaba, bir bilsem?' diye cevaplardı. Lafı bitince de hep boynunu büker, dolu gözlerini saklardı oğlundan. Genç adam her daim olduğu gibi sorduğuna pişman, gidip sarılırdı anacığına. O da yetişebildiği kadarıyla omzundan, boynundan öper koklardı oğlunu. Sarılma, koklama, öpme yetmezdi çoğu zaman. Sarılır oğlunun ellerini öpmeye çabalardı.

Kapalı gözlerinin arkasında yine böyle bir an yaşadı Seyf-i Zülyezen. Nazla, mırıldanarak, 'E, yeter koklaştığımız karınım aç anam' dedi genç adam. Anası oğlunun ellerine sevgiyle vurup, 'Hadi benim delişmen oğlum otur sofraya' dedi. Dönüp baktı genç adam anasının işaret ettiği yere. Önünde çimenerlere yayılmış öyle bir sofraya vardı ki, kaz sütünü sormak ayıp olurdu. Gözü Doru'yu aradı. Göremeyince, 'Buralardadır' diye geçirdi aklından ve sofraya bağdaş kurup dua etti. 'Hızır bereketi eksik olmasın soframızdan, hakkımız olmayan geçmesin kursağımızdan. Yerin göğün nimeti için minnetimiz. Daim olsun' deyip daldırdı kaşığını mantıya. Ne kadar zamandır ana yemeği yememiş olduğu geçti aklından. Hele ki kaç gündür içini ezen açlığıyla, kaşığını ardı arkasına daldırıp ağzına

götürdü. Ağzı nefes alamayacak kadar doluydu. Bir kaşık daha mümkün değildi. Ağzındakileri çiğnemeye çalışırken sırtında bir ağrı hissetti. Dönmek istedi. Beceremedi.”

Babam da sırtını sedire dayamış halde kendini döndürmeye çalıştı ama dönemedi. Kıpırdayınca ağrısı daha da artmış gibi yaptı suratını. Acı çeker gibi kaldı bir süre. Sonra devam etti anlatmaya:

“Seyf-i Zülyezen, ‘Hele birazdan dönerim’ derken yer gök sarsıldı. Doru kişnedi, kuşlar havalandı, yandaki tepeden kayalar kopup aşağı doğru gelmeye başladı. Öyle bir toz bulutu yükseldi ki göğe, Doru’nun yerini ancak sesinden tahmin eder oldu genç adam. Gözlerini açtı açmasına ama bir kulaçtan ötesini görmek mümkün değil. Hemen önüne baktı. Sonra anasını aradı görebildiği kadarıyla. Seslendi: ‘Anaaaa!’ Yerde yemek, yanında ana yoktu. ‘İyi ki burada değilsin benim anam’ dedi içinden. Ve çekti kılıcını dikildi ayağa.”

Babamın sol eli karnına yakın bir yere yumruk gibi dayanmış, sağ elinde dedemin bastonu, biz çocuk grubunun tam önünde ayakta duruyor. O zaman Suat Yalaz, Karaoğlan filan yok ama babam biraz göbekli de olsa Karaoğlan gibi duruyor. O konuşurken hep havaya bakmak zorunda kalıyoruz. Boynumuz ağrıyor. Babam da yani çoğunlukla ayakta duruyor anlatırken. Neymiş, dedemin gözleri iyi görmüyormuş, o yüzden. Babamın iki yanında iki gaz lambası yanıyor halbuki. Her şeye rağmen, yani boyun ağrısına rağmen, hatta aşağıdan yukarı bakarken babamın yüzünü tam görememiş olmamıza rağmen, bir anını bile kaçırmadan dinliyoruz.

“Yerin sallanması azaldı. Toz bulutu biraz açıldı. Doru birden yanında belirdi genç adamın. Yeri kazıyordu bir ayağıyla. ‘Hadi’ diyen kişnemeleri hiç durmadı. Genç adam hâlâ yeri göğü inleyen sesin geldiği taraftaki toz bulutunu gözlüyordu. Karşı dağa doğru, gerçek bir bulut gibi öyle hızlı gidiyordu ki, bulutun üstünde koca bir baş görebildi ancak. İlk de-

fa, ilk defa dünya gözüyle görüyordu. Evet, işte oydu. Onu görmeyen heyecanı kalbi çarptı. Ayıramadı gözlerini. Koca bulutun üzerinde ateşler çıkaran bir siyah bir baş vardı. O ateşler çıkaran kocaman baş, dağı aşırıp arka yüzüne yıldız gibi kaydı. Toz bulutu dağın karanlık yüzünün üstünde durdu bir süre. Sonra o da dağıldı.”

Bu bizim Ahmet'e niye "Höt Ahmet" derler bilmiyorum ama her zaman zıpır sorular sorar. Belki de bu huyundandır. Yine, "Niyazi Amca yaa! Niye duruyor ki hadi gitsin!" dedi. Babam da gayet ciddi bir tonda, "Söyle bekçi baban tabancasını versin Seyf-i Zülyezen'e, o da gitsin" dedi. "Vermez ki babam. Evde saklıyo" dedi Ahmet. Babam hemen bastonu tüfek yapıp Ahmet'e doğrulttu. "Kalk ayağa bakim!" Ahmet dikildi. Babam yine ciddi bir sesle, "Söyle bakim, evde hiç aradın mı tabancayı?" diye sordu.

Ahmet, can çekişen kuş gibi "cık" sesi çıkardı ve kıpkırmızı oldu. Hepimiz anladık ki Ahmet babasının tabancasıyla oynamış bile. Babam uzun uzun baktı Ahmet'e. Sonra da, "Babana söylemeyeceğiz ama sakın ha! O Seyf-i Zülyezen'in kılıcına benzemez. Allah muhafaza. Hem tabanca patlarsa babamı işinden atarlar, tabancasını da alırlar" dedi.

Anlatının böyle yarıda kesilmesine bizden daha çok dedem bozulurdu genelde. Dede, annemin babasıydı ve biraz kendine has bir adamdı. Sakin, sessiz ve böyle oyunlu, oyuncaklı işlerden pek hoşlanmazdı. Arada bir katılırdı aramıza ve genellikle anlatılan hikâye başka bir sebeple kesilirse de sinirlenip giderdi. Yine sinirlendi. "De hadi yahu, senin yalanların da bitmiyor" diyerek ayağa kalktı. Oturanların arasından adım adım geçip gitti. Alışkın olduğumuzdan kimse etkilenmedi. Babam biraz bozulur genelde bu gidişlere ama bugün herhalde Ahmet ve tabanca olayına yoğunlaştığından pek aldırmadı. Babamın babası olan diğer dedem hiç öyle değildi. Hemen arkamda bir yere otururdu genelde. Arada bir omzu-

ma dokunur, saçlarımı okşardı. Çok heyecanlandığım zamanlarda eğilip öperdi beni yanağımdan. Tatlı adamdır.

“Neyse” deyip devam etti anlatmaya babam.

“O karabulut geçip gidenden sonra ortalık yine eski sesizliğine kavuşmuştu ki bir kadın sesi duydu genç adam: ‘Buradayım’ diye bağıran bir kadındı. Genç adam önce anlayamadı. Sanki ses yaslandığı kayanın arkasından geliyordu. Doru kısarak da huzursuzlandı. Koklar gibi o yöne yaklaştı Doru. Arkasından da genç adam yürüdü. Yaslandığı kayanın az ilerisinde mağara ağzı gibi bir yer vardı ve ses sanki oradan geliyordu. Ağzında koca bir kaya vardı mağaranın ama arkasında devamı olduğu belliydi. İyice yaklaştı. Sesin o kayanın kapattığı mağaradan geldiği kesindi. Kaya-yı inceledi. Eğildi; altından, yanından üstünden baktı. Sonra omuzladı kayayı. İmkânı yok kıpırdatmanın. ‘Kim var orda?’ diye seslendi. ‘Ben’ dedi kayanın arkasındaki ses. ‘Ben Kevser’ deyip bir süre bekledi. Sonra daha ağırlıklı bir sesle, ‘Lütfen. Beni duyuyorsanız ses verin’ diye yalvardı. Genç adam, ‘Tamam, sakın olun size yardım edeceğim’ dedi. İçerideki ses, ‘Yan tarafa gelin orada bir delik var, sizi görebilirim’ deyince Seyf-i Zülyezen hemen seğirtip etrafını dolandı mağaranın. Dağın delinmiş bir yerinden uzanan bir el olduğunu fark etti. Anca bir elin çıkabileceği kadar küçük bir delik vardı. Yaklaştı genç adam. Taşların arasındaki oyuktan çıkan el geri çekildi ve bir genç kız yüzü geldi karşısına. İçerisini bile aydınlatacak kadar güzel bir yüzdü bu. Gözleri kamaştı genç adamın. Kir içindeydi ama nasıl da güzel ve nasıl da aydınlıktı. Gözlerini ayıramadı. Öyle baktı bir süre. Genç kız da dolunay gözleriyle bakıyordu adama. Işık ışık-tı gözleri. Islak ve parlaktı. ‘Beni kurtarın ne olursunuz’ dedi. Genç adam, ne olduğunu, niye burada olduğunu soramadı bile. ‘Bir ayı beni buraya kapattı’ diye başladı anlatmaya genç kız. Seyf-i Zülyezen rüya mı, gerçek mi bilmeden kızın

gözlerine bakarak dinledi onu. Genç kız canavarın gidişini, ardından Doru'nun kişnemesini duyduğunu, eğer bir at varsa binicisi de var umuduyla bağırdığını söyledi. 'O canavarın aldığı kızlardan biriyim ben. Zamanı unuttum artık. Beş ay mı, bir yıl mı önceydi. Torbasına doldurduğu kızlardan biriyim ben. Burada bir yerde torbasından düşürdü beni. Ben evimin yolunu ararken yorgun düştüm. Aç kaldım, su bulamadım. Öleceğimi düşünürken uyuyakalmışım. Uyandığımda kendimi burada buldum. Karşımda kocaman bir ayı bana bakıyordu. Öyle durup bakıyordu. Çok korktum. Beni yiyecek sandım. Beni korudu, kolladı, bana yemek verdi. Bana her gün hediyeler getirir oldu. Ama artık dayanamıyorum. Aileme, arkadaşlarıma kavuşmak istiyorum.'

Kız bunları söyledikten sonra o ay parçası gözlerinden öyle yaş boşaldı ki Doru kısırağın bile gözleri doldu. Kısırak başını öne eğip öyle durdu. Genç adam çaresizliğine üzüldü. Nasıl yapabiliirdi ki? Hemen, kızın görüldüğü deliği genişletip oradan çıkarabilir miyim, diye geçirdi aklından. Genç kız, Seyf-i Zülyezen'in bakışlarından anladı düşündüğünü. 'Hayır' dedi. 'Bunu yapmak imkânsız. Ben içerden çok uğraştım. Bu kayanın çok küçük bir parçasını bile koparamadım. Demirden sert bu taşlar. Beni kapıdan çıkarabilirsin anca' deyince bir kat daha üzüldü genç adam. Gücünün kapıdaki kayayı yerinden kıpırdatmaya yetmediğini diyemedi. Bunu fark etti genç kız. 'Üzülme' dedi sevgiyle. Sonra planını anlattı. Çünkü günlerdir, aylardır hep bunu düşünmüştü. Buradan nasıl kurtulacağına dair çok plan yaptığını, fikirler geliştirdiğini söyledi önce. Sonra da ayının mağaranın kapısına koyduğu kayayı nasıl yerinden oynatacaklarını anlattı. Aklına yattı Seyf-i Zülyezen'in. Ama geceyi beklemesi gerekiyordu. Aç ve yorgundu. Genç kız bunu fark etti ve ona sadece elini çıkarabildiği delikten meyveler uzattı. Taze meyvelerden yedi, genç kızın uzattığı şuruplardan içti, kendine geldi genç adam.

Rıza Akın, Erzincan/Tercanlı bir ailenin çocuğu olarak 1955 yılında Adana'da doğdu. Tiyatroyla ortaokul yıllarında Adana Halkevi'nde tanıştı. Gazeteciliğe Adana Ticaret Lisesi'nde çıkardığı duvar gazetesiyle başladı. Liseyi bitirdiğinde Ankara'dan aldığı oyunculuk daveti üzerine profesyonel oldu. Oyunculuk yaptığı yıllarda iletişim okudu; gazetecilik ile oyunculugu uzun yıllar bir arada sürdürdü. Yerel ve ulusal gazetelerde, dergilerde, radyo ve televizyonlarda haberci olarak çalıştı. Halen televizyon dizileri ve sinemalarda oyunculuk yapıyor.

Rıza Akın'la çok zaman önce -öyle olması gerektiği gibi- güneşin kavurduğu bir Adana yazında karşılaşmıştım. Elini sıkarken yıllar sürecektir bir işbirliğinin, daha da önemlisi derin bir dostluğun beni beklediğini bilmiyordum. Bu gösterdiğinden çok daha fazlasını saklayan suretin ardında büyülü kuşlarla uçan bir çocuğun yaşadığını sonradan öğrendim.

Öğrendim ve o sayesinde ki efsunlu yılanlar besledim, acılı yeniyetme garsonların tabancalarını sakladım, şen şakrak akrabalarla kahkahalar attım, sahibini arayan madalyaların peşine takıldım, geri dönülmez rüyalara daldım, curcunalı kavgalara atladım, velhasıl bir mana aradığımız bu hayatın şenlikli ıstırabına, yegâne evimizin çocukluğumuz olduğuna bir kere daha şahitlik ettim.

Tayfun Pirselimoglu

tavsiye edilen
KDV'siz
sabit fiyat

₺ 39

ISBN 978-625-8036-57-2

ISBN 978-625-8036-57-2

9 786258 036572

**Dağın
Kitap**